

Taitojen opettamisen taitoja oppimassa – PedaForum 2008

Keväinen Turku ja opettajia ympäri Suomea. Voisiko tuon raikkaammin enää kevät saada ja ihmistä kesään sysätä? Opettaja-käsite käsittää tässä laajemmankin kokonaisuuden. Paikalle oli kerääntynyt kaikenlaisia opettamiseen liittyviä asiantuntijoita erilaisista oppilaitoksista. Oli toteuttajia, suunnittelijoita, kehittäjiä, koordinaattoreita, hallintoihmisiä, pedagogeja, opiskelijoita sekä lisäksi kaupallisten viiteryhmien edustajia. Siellä seassa meidän kolmesta HY-kirjastojen tiedonhankinnan opettajasta muodostunut dynaaminen iskujoukkomme sukkuloi ja imi parhaansa mukaan vaikutteita ja hyviä käytäntöjä suomalaisen pedagogian kermasta.

PedaForum 2008 järjestäjinä toimivat kolme Turkulaista ylempää korkeakoulua (Turun yliopisto, Turun kauppakorkeakoulu ja Åbo Akademi). Itse PedaForum on verkkosivujensa mukaan ”kaikille avoin yliopisto-opetuksen ja oppimisen kehittämisen verkosto, jonka tavoitteena on asiantuntijuuden tukeminen yhteisen jakamisen kautta”. Tänä vuonna taitojen oppiminen ja opettamisen taidot olivat keskiössä ja ripustettu päivien teemaksi.

Jos kirjastojen puolella erilaiset rakenteelliset järjestykset ovat olleet viime aikoina läsnä jokapäiväisessä elämässä, on yhteiseurooppalainen tutkintouudistus opettajien maailman napa tällä hetkellä. Tuohon teemaan törmäämistä ei voinut välttää. Toisaalta esiteltiin tutkintorakenteen toteuttamista pienissä ja suurissa oppilaitoksissa ja toisaalta esiteltiin asiaan ja sen vaikutuksiin liittyviä tutkimuksia. Moni opiskelija on tuntenut suurta ahdistusta uuteen järjestelmään siirtymisessä, mutta myös opettajanpöydän

toisella puolella on ”tupakkia kulunut”.

Teoriassa kaksiportainen malli on varsin selkeä ja helposti ymmärrettävissä. Fiksultakin se kuulostaa. Toisaalta koulumaisuuden ja putkitutkintojen rantautuminen yliopistoihin ei ole antanut aihetta kovin valtaviin aplodeihin. Vanhan hyvän ajan sivistysyliopiston kasvattina ja itseäni ajalehtien etsien opiskelleena eräänkin pienehkön korkeakoulun opetussuunnitelmat aiheuttivat vilunväristyksiä. Kirkkain silmin esitettiin, kuinka opiskelijoille on ensimmäisenä kolmena vuonna tarkasti määritelty opintojen järjestys ja tahti. Aamupäivällä on pääaineopintoja ja iltapäivällä sivuaineita. Tuote on siinä ja opiskelija-asiakas-kuluttajan tarvitsee vain hyödyntää se. Käsittääkseni aiemmin esimerkiksi työmarkkinoilla arvostettiin korkeakoulun omaehtoisesti läpäisseen ja opintonsa itsenäisesti suunnitelleen maisterin elämänhallintaan liittyviä taitoja. Nykyaikaisessa työelämässä kun harvemmin kovin tarkkaa päiväohjelmaa ja lukujärjestystä noudatetaan tai ylhäältä annetaan.

Toisaalta tuo em. opintorakenne sai muilta opintosuunnittelijoilta ihailevia kommentteja. Pakko on siis kysyä, kenen etuja tässä palvellaan? Järjestelmän vai opiskelijan? Samaan hengenvetoon on tosin syytä pohtia, muodostaako putkitutkintojen ja koulumaisuuden rantautuminen yliopistoihin samanaikaisesti poliitikoidenkin peräänkuuluttamaa ja nykyisen yksilöiden kilpailuun perustuvan yhteiskunnan keskellä kadonnutta yhteisöllisyyttä tukevan elementin.

Me tiedonhankinnan opettajina toimimme uudessa järjestelmässä ja pyrimme hyödyntämään siitä aukeavat mahdollisuudet palvella opiskelijaa ja tutkijaa mahdollisimman hyvin. Suuret linjat vedetään ja rakenteet luodaan muualla. Näitä asioita iskujoukkomme kuitenkin pohti esimerkiksi Turun kauppakorkeakoulun tiloissa järjestetyssä iltatilaisuudessa. Lihapullat olivat ylimaallisen maukkaita eikä viiniäkään tarvinnut väkisin siemailla. Katto oli korkealla ja suurille ajatuksillemme riittävästi tilaa.

 <http://web.abo.fi/fc/pedaforum2008/index.html>

Teksti:

*Antti Virrankoski
Kumpulan tiedekirjasto*

Kuva:

*Juuso Kangaspunta
Kumpulan tiedekirjasto*